

Dela jedoro!

V vsakdanjih razgovorih se načenja vprašanje brezposelnosti v okraju kot poseben problem, ob katerem majo mladošneži glave, resni ljudje pa razmišljajo, kako bi pomagali do dela tistim, ki si dela želijo.

Pa se nekoliko zadržimo pri tem vprašanju.

Po podatkih posredovalnice za delo pri OLO Ptuj je bilo v okraju koncem maja t. l. 336 brezposelnih moških in 315 žensk, ki so imeli lani delo pri raznih podjetjih lokalnega značaja, zlasti pa pri gradbenem podjetju IMM Gradis v Kidričevem, kjer je bilo odpuščenih koncem lanskega leta nad 800 moških in nad 275 žensk. V začetku letošnjega leta je zopet dobilo delo večje število brezposelnih, ki so odšli v Kidričev, Maribor, Trbovlje, Jesenice, Guštanj, Vransko, Logatec, Ljubljano, Kranj, Zenico, Kočevje, Mežico itd. Najvišji znesek oskrbnine za brezposelne je bil izplačan aprila in sicer nad šeststotisoč dinarjev, ko je prejelo oskrbino 31 moških in 28 žensk, v lanskem letu pa je bilo avgusta izplačanih nad 400.000 dinarjev 25 moških in 28 žensk. V vseh ostalih mesecih lani in letos je bilo manj oskrbovancev. V času od aprila 1953 do konca maja 1953 je bilo izplačanih brezposelnim skoraj 6 milijonov dinarjev.

Pri sedanjem stanju 483 prijavljenih brezposelnih v okraju, od katerih je 138 žensk, bi morali upoštevati predvsem okoliščino in sicer, da čaka lepo število brezposelnih na zaposlitev v Kidričevem, kjer imajo vlozene prošnje za zaposlitev, zaradi česar jih je težko pripraviti do tega, da bi sprejeli zaposlitev v Ljubljani, Logatcu, Kranju, Zenici, Hadžičih, Ortenku in Novem Trnavniku, kjer podjetja zahtevajo, naj jim pošlje posredovalnica za delo kvalificirane in tudi nekvalificirane delavce, nadalje pa še, da nekateri brezposelni iz Haloz trenutno niti ne reflektirajo na zaposlitev v industriji, ker čakajo na čas žetve in mlave, ko zaslužijo pri kmetih na Dravskem polju žitarice za žetev in mlave. Sto nekvalificiranih delavcev potrebuje Splošno gradbeno podjetje »Tehnika« v Ljubljani. Ker kot kaže ni reflektantov iz ptujskega okraja, jih bodo morali zbrati okrog Ljutomerja.

Največji problem je z zaposlitvijo žensk — nekvalificiranih delavk, čeprav je pri poslovalnici za delo v Ljubljani veliko povpraševanje po gospodinjstskih pomočnicah. Izmed podjetij v Ptuj, ki so resno razmišljala o možnostih zaposlitve ženske nekvalificirane delovne sile, je treba omeniti železniško sekcijo v Ptuj in opersko v Jančevcih, ki sta sprejeli nekaj delavk. Med moškimi je najvišje število brezposelnih v vrstah nameščenecv in sicer jih je sedaj okrog 60, 22 trgovskih pomočnikov, 13 krojaških pomočnikov, manjše število pa je vseh ostalih strok, za katerimi ni večjega povpraševanja. Glede na to bo treba prenehati nekateri brezposelni k drugim poklicem, če ne bo za njihove poklice potrebe.

Mnogo pritožb glede brezposelnosti je ravno iz Haloz, od koder stalno kličo posredovalnica za delo zainteresirane. Javljajo se nekvalificirani delavci, mnogi med njimi pomenijo za vinogradniški predel svojevrstne strokovnjake za negovanje vinske trte. Težko se odločijo za zaposlitev izven okraja. Najraje ostanejo doma in čakajo na bližnjo priliko. Kot spretni delavci bi se mnogi kjerkoli v službi z marljivostjo hitro uveljavili, kar dokazujejo primeri delavcev, ki so odšli iz Haloz že pred leti in imajo sedaj primerne službe.

Marsikje so očitki glede brezposelnosti neutemeljeni, zato tudi v tem primeru ne pride do izplačevanja oskrbnine. V takih primerih gre predvsem za posameznike, ki zapadajo vplivu neresnih ljudi s tem, da čakajo na priliko večje gradbene in ostale delovnosti v okraju, čeprav za to v doglednem času ni nikakih zagotovil razen za manjša dela, ki pa ne bodo zahtevala velikega števila delovne sile.

Upoštevajoč velike gospodarske spremembe v našem gospo-

Stare ali nove delavske in nameščenske hišice?

Na drugi redni seji Mestnega odbora SZDLS v Ptuj 23. junija t. l. je novoizvoljeni odbor po razpravi o resnem začetku dela novih terenskih odborov SZDLS v Ptuj razpravljati tudi o komentarjih delavcev in nameščenecv v zvezi s prodajo hiš obdeljunskega premoženja, zlasti pa o prodajnih in plačilnih pogojih ter o nevarnosti povečanja stanovanjske stiske v primeru, če bodo kupci izven ptujskega področja in ne bo možnosti zamenjave stanovanj med njimi in dosedanjimi stanovalci prodajnih hiš.

O teh vprašanih se ne diskutira samo med delavstvom in nameščenecv v Ptuj, temveč tudi v Ormožu in drugod, kjer so razpisane prodaje hiš iz sklada obdeljunskega premoženja. Na ta vprašanja bi morali vsi odborniki SZDLS znati pojasniti zainteresiranim stanovalcem teh hiš, kako socialistično osnovo ima zakon o prodaji hiš, ki določa med drugim, da lahko kupi hišo vsak državljan, da banka ne bo mogla dati posojil za nakup hiš iz sklada obdeljunskega premoženja in da leži vsa odgovornost glede izterjave kupnine kakor glede uporabe sredstev na občinskem ljudskem odboru. Večina zainteresiranih delavcev in nameščenecv pripisuje temu določilu dokajšnjo neobzirnost napram reflektantom, ki so z navdušenjem sprejeli prvotni zakon, da bodo lahko odplačevali kredit pri NB za kupnino take hiše tekom 20 do 30 let na obroke, dočim spremenjeni zakon teh določil več ne predvideva, temveč postavlja prodajo hiš na brezobročno odplačevanje. Marsikaka pripomba je padla na račun LOMO Ptuj in Ormož, zlasti pa očitki slabe politike napram delavcem in nameščenecv, ker si preozko tolmačijo tozadevni zakon in se ogibata širokim pravicam odločanja LOMO, ki jih jima pušča zakon, zlasti glede roka plačila in glede določanja dražbenih pogojev. Pri tem pa stvari ne morejo ostati.

Na seji mestnega odbora SZDLS Ptuj sta o tem problemu dala predsednik MO SZDLS tov. Nunčič Stane in predsednik LOMO tov. Vogrinec Janko nekaj pojasnil in sta podčrtala, da obstoji socialistična osnova novega zakona o prodaji hiš iz sklada obdeljunskega premoženja med drugim tudi v tem, da se ustvari s prodajo hiš iz sklada obdeljunskega premoženja čimveč denarnih sredstev za graditev novih stanovanjskih objektov v mestu, ki bodo nudili delavcem in nameščenecv udobnejše prostore in higijenske naprave, kot jih imajo večinoma stare, nemoderno urejene hiše bivših potujočevalcev in njihovih hlapcev. Ravno glede na to je mogoče zahtevati od kupcev, ki imajo denarna sredstva, da kupnino takoj plačajo in da se tudi lahko takoj prične z graditvami novih hiš.

Glede na izkušnje, da je doslej v Ptuj in okolici veliko število delavcev in nameščenecv zgradilo udobne eno- in dvodružinske hišice s prostornimi

vrsti v lepših predelih mesta, je predsednik MO SZDLS tov. Nunčič komentiral tudi predlog, da bi se lahko ob zadostnem zalaganju SZDLS in ob primerni podpori članstva, zlasti delavcev in nameščenecv, vplivalo na izpremembo zakona o prodaji hiš iz sklada obdeljunskega premoženja v toliko, da bi imeli LOMO pravice iz dobljenih sredstev dajati delavcem in nameščenecv dolgoročno posojila, ob katerih bi se z lastno iniciativo in ob vsestranskem zalaganju graditeljev hišice — zadržnikov gradbene zadruge »Grad dom« ali tudi izven nje zgradilo večje število stanovanjskih hišic, kot bi jih bilo zgrajenih, če bi morala občina v lastni režiji sama plačevati vsako pa tudi najmanjše delo, ki ga zaračunavajo gradbeno podjetja.

Ta predlog je naletel na odobravanje celotnega odbora in se bo, kot se je že videlo na seji, Mestni odbor SZDLS v imenu delavcev in nameščenecv resno zavzel, da bo dosežena zakonita podlaga za dajanje posojil LOMO delavcem in nameščenecv, ki si bodo želeli graditi stanovanjske hišice. O

tej zamisli bi bilo koristno poslušati še mnenje delavcev in nameščenecv samih, v kolikor bi imel za tak predlog pomisleke.

Glede na prednje stališče je bil MO SZDLS za to, da se potem uredijo tudi dražbeni pogoji in rok za plačilo kupnine. Ljudski odbor mestne občine potemtakem ne misli na dolgoročno odplačevanje kupnine za izdružbano hišo, ker ne bi imel možnosti najemati pri NB posojil in z njimi graditi novih hiš. Vse kaže na to, da se bodo morali iz vrste ponudnikov za hiše, ki so sedaj dane v prodajo, delavci in nameščenecv res umakniti, zlasti tisti, ki so bili prepričani, da bodo lahko kupnino plačevali v 20 do 30 letih.

O uspehu dražbe prvih 10 hiš na področju Ptuj bomo lahko poročali prihodnjič. Ta dražba bo danes pri LOMO in je za njo prijavljenih že 32 ponudnikov, ki so ponudili tudi po 150 tisoč din več, kot je bila objavljena izklicna cena. Nedvomno bo zanimalo vso javnost, kdo bo lahko izpolnil dražbene pogoje in plačal kupnino v najkrajšem času.

Koristne pobude iz „Tedna matere in otroka“ za bodoče delo

Ko se je v maju t. l. mnogo pisalo o pripravah za »Teden matere in otroka«, govorilo in pripravljalo, se je šele videlo, koliko pobud daje ljudstvo samo, da bi materam in otrokom v vseh predelih okraja bilo lepše in boljše. Marsikje so se spomnili, da je treba povsod najprej ugotoviti vse potrebe, želje in težave mater, potem pa zainteresirati vse množične organizacije, da se uresničijo načrti.

Pri ugotavljanju razmer v družinah, kjer si matere ne morejo same pomagati, se je izkazalo predvsem, da manjka v mnogih vaseh in predelih sporazumevanje in povezava med materami. Za to ne skrbi v zadostni meri organizacija žena. V večini krajev se je sicer posrečilo šolan, da so prišle matere na roditeljske sestanke matere v nasprotju s tem, da prihajajo na ostale sestanke večinoma možje, vendar to ni rodilo globljega zblizanja med ženami. Namesto medsebojnih nasvetov in pomoči med ženskami-materami obstajajo med njimi večje ali manjše vrzeli, polne predsodkov, nerazumevanja, podedenjanja, malenkostnih sporov in celo sovraštva, ki ga znajo ponekod umetno stopnjevati. Glede na to je za »Teden matere in otroka« prišlo po prizadevanju občinskega ljudskega odbora Makole ob pomoči množičnih organizacij do prošnje s poudarkom zblizanja med materami. V Središču so imeli v ta namen akademsko s televizijskim in pevskimi točkami. Enak namen je imela proslava v Markovcih in drugod. Pri zblizanju mater od-padejo marsikje uradni obiski, ki ne dosežejo namena kot pri-

V »Vrtcu« v Ptuj nam je lepo kot pri mamicah

zadevanje mater samih na nasvet sovaščank, ki so stalno na mestu in ki lahko v danem slučaju takoj priskočijo na pomoč.

Ponekod ne pripisujejo zblizanju mater toliko vrednosti kot njihovi zdravstveni izobrazbi, zato so tam omejili delo na predavanja: zdravstvena in vzgojna. V Zavrtcu so imeli v šoli predavanje o škodljivosti zauživanja alkohola na duševni in telesni razvoj otrok in mladine. V Središču je predaval dr. Neudauer materam o negi in zdravljenju otrok in zdravniški pomoči materam. V Rogoznici, oziroma na področju občine Rogoznica so bila na množičnih sestankih predavanja o posledicah slabe vzgoje otrok, o pijančevanju, slabem ravnanju staršev z otroki, o nepravilno izbranim otroškim dodatku in drugem. Tudi v Grajeni, Markovcih in Zetalah so imeli predavanje o negi in vzgoji otrok ter zaščiti matere. V Ptuj so bila predavanja po terenih. Predavanja so bila v večini občin v okraju, le da v svoji skromnosti smatrajo povsod pisanje o tem za nepotrebno.

Tretji so se lotili poleg prireditvev in predavanj tudi gosla družin, pri katerih ni gotovo, da zmagujejo matere vse težave. Kjer je šlo le za nasvetne materam, so se funkcionarke APŽ, RK, medicinske sestre in babice z njimi posvetovali, v težjih primerih pa so pri slednjih ugotovile vzroke, ki tiščijo družino k tlom in so v največ primerih dognale kot vzrok zapravljanje, alkoholizem, pomanjkanje čuta odgovornosti do nege in vzgoje otrok itd. Tako so na področju občine Makole dognale nekaj primerov nepravilnega uporabljanja otroških dodatkov, enako na področju občine Lovrenc na Dravskem polju, občine Zetala, Grajene, Hajdine, Markovcev in

Se a novega občinskega odbora SZDL v Gorišnici

V nedeljo, 21. t. m., je bila v Gorišnici prva seja novoizvoljenega občinskega odbora SZDL. Na njej so najprej izvolili novi izvršni odbor. Za predsednika je bil ponovno izvoljen tov. Stanič Stane, za tajnika Horvat Branko in blagajnika Firbas Martin. Za predsednika nadzornega odbora pa je bil izvoljen tov. Gomilšek Mirko.

Posebno razveseljuje, da so v novem občinskem odboru število zastopane naše žene, ki so se tudi vse udeležile prve seje. Z večjim zanimanjem in sodelovanjem naših žena, ki odigravajo v naši družbeni ureditvi važno nalogo, bo občinski odbor mnogo lažje in smotrnejše reševal važna politična vprašanja, ki zadevajo našo občino v celotnem razvoju. Obenem bo novi občinski odbor mnogo lažje in uspešneje reševal razna vzgojna vprašanja, vprašanja moralno ogroženih otrok, raznih socialnih dajatev itd.

Na seji so bili sprejeti sledeči načelni sklepi:

1. SZDL bo kot politična organizacija parlamenta za obravnavanje vsega naprednega življenja na vasi, dvigala narodno in socialistično zavest članstva, da bodo lahko spontano in z voljo sodelovali in pomagali pri

uresničevanju socialističnih ciljev na gospodarskem, političnem in kulturnem področju.

2. Delo osnovnih organizacij bo potrebno organizacijsko okrepiti.

3. Stremeti, da tem, da bodo osnovne organizacije zajele med svoje člane čimveč zavednih in poštenih ljudi.

4. Občinski odbor SZ bo nudil osnovnim organizacijam vso pomoč. Po en član odbora bo redno prihajal na seje osnovnih organizacij, da bo možna na ta način najtesnejša povezava.

5. Delo osnovnih organizacij mora biti odraz dela vsega odbora. Tako bo moral odbor tudi urediti pobiranje članarine, da ne bo samo blagajnik hodil vsak mesec od člana do člana.

6. Žene kot članice občinskega odbora in osnovnih organizacij bodo skrbale za vzgojo in nego naših otrok, pomagale organizacijam ljudske oblasti pri izvajanju zdravstvenih, socialnih, skrbstvenih in drugih nalog, ki igrajo važno vlogo pri graditvi socialistične družbe.

Uspeli „Dan vajencev“ v Ptuj

Za zaključek šolskega leta so se vajenci potrudili pokazati javnosti svoje znanje v strokovnem usposabljanju in kulturno-prosvetnem udejstvovanju.

Razstava izdelkov, ki je bila odprta od 18. do 22. junija, je predstavljala zbir prizadevanj posameznih vajencev, saj so z rednimi izjemami razstavljali vsi vajenci, tako da je bilo vseh razstavnih predmetov 215. Vsakdo je hotel pokazati svoje znanje in se je trudil po večini v prostem času prikazati najboljši predmet. Posebna komisija, sestavljena iz najboljših strokovnjakov, je ocenila razstavo in prisodila v celoti 14 diplom ter 20 priznanj. V kovinski stroki se je izkazal najbolj vajenec Pečnik Jožef, ključavničar iz Mestnih obrtnih delavnic, ki je izdelal napravo za izvlačenje termenice, v lesni Bežjak Ignac, mizar pri Matjašec Stefanu, z lično izdelano omaro, pri krojačih Rozman Maks pri Rajh Janku z izdelano moško obleko, najboljša šivilja na je bila Junger Sonja pri Vukotič Julki. Poleg izdelkov so bile prikazane najfinše tehnične risbe in učila, ki jih je šola nabavila v tem letu. Opaziti je, da so moštri vedno bolj zainteresirani za izobraževanje vajencev in je med njimi bilo spontano tekmovanje, kateri vajenec bo dal na razstavo najfinši izdelek. Vsekakor je letošnja vajenska razstava označila vidni napredek v izboljšanju izučevanja učencev, moštri na se vedno bolj zavedajo svojih dolžnosti, ki jih imajo v vzgojo vajencev nred družbo.

V tem letu so vse strokovne šole usmerjale vajence v izvenšolskem udejstvovanju. Pripravile so javno akademijo, kjer so nastopali samo vajenci in prikazale s pestrnim sporedom raznovrstnost izvenšolskega dela. Najboljši je bil tamburaški zbor, ki vadi v popolnem sestavu z vsemi instrumenti komaj pol leta in ima največ zaslug za dosego uspehov zborovodja tovariš Hribernik Franc. Vsi vajenci so vključeni v televizijsko društvo »Partizani« in so prispevali k akademiji nekaj uspešnih točk. Tudi recitacijski zbori in dramatizirani odlomki naših najboljših slovnih del so želi odobravanje.

Uspela izvedba letošnjega »Dneva vajencev« je vsekakor dala novih pobud našemu vajenskem naraščanju in vzgojiteljem.

Dopisujte v Ptujski tednik

Po vsej aktivnosti v »Tednu matere in otroka« bi lahko merili vso bodočo aktivnost žena in množičnih organizacij. V tem tednu zbrane pobude bi morale tvoriti jedro celoletnega dela, če želimo doseči na tem polju uspehe, ki bodo dostojni potreb in zahtev mater in otrok socialistične družbe.

V Desterniku smo volili novi občinski odbor SZ delovnih ljudi

Protj koncu maja in začetkom junija so bile tudi na področju Desternika vaške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva v volitvah novih odborov. V osmih vaseh je šlo vse v redu, v treh pa ne. Če bi rekli, da je med članstvom Socialistične zveze premalo zanimanja za delo ZS, bi zagovarjali odbore teh vaseh, ki so tudi krivi, da se ljudstvo ne zaveda, da je Socialistična zveza najširši ljudski parlament za obravnavanje vseh političnih problemov njihovega področja.

Sledila je občinska konferenca. Več kot p doseženih uspeših se je govorilo o težavah in slabostih ter pomanjkljivosti političnega dela v tem delu Slovenskih goric ter o predlogih desedanjega odbora za bodoče delo.

V diskusiji je bilo težišče na davčnem predpisu in na drugih težavah, po čemer se je dalo sklepati, da smatrajo posamezniki občinsko konferenco Socialistične zveze kot parlament za zagovarjanje davčnih težav

posameznih kmetovalcev, ki niso dovolj storili, da bi dobila davčna komisija v njihovo gospodarsko stanje čim boljši vpogled. Na to diskusijo niso reagirali tisti navzoči delegati, ki so prepričani, da je novi način obračunavanja davka za večino davkoplačevalcev pravičen in da je odpravil marsikatero krivico, ki je bila prej v korist premalo obdavčenim posameznikom. Na predloge in pripombe diskutantov je odgovoril okrajni funkcionar SZ tov. Jože Sotlar, ki je s konkretnimi primeri utemeljil prednosti novega načina obračunavanja davka.

Konferenca je uspešno končala. Sklenili so, da bodo v bodoče ob povečanem številu članstva imeli redne sestanke ter bodo sproti obravnavali vsa politična in gospodarska vprašanja, med katere spada tudi elektrifikacija vasi, regulacija Pesnice, kmetijska strokovna predavanja in drugo, kar narokuje dnevene življenjske in gospodarske potrebe s ciljem napredka.

Po obilni udeležbi in uspešnem zaključku konference se je videlo, da je bila večina navzočih s konferenco ter izvolitvijo novega občinskega odbora zadovoljna.

PODROČJE ZADRUŽNIŠTVA

Preskrba s plemenjaki

Na splošno nam še vedno primanjkuje dobrih plemenjakov. Z uvzom desetih prvotnih plemenskih bikov iz Avstrije in organiziranjem umetnega osemenjevanja nam je sicer uspelo kriti trenutno potrebo po prvotnih plemenjaki za vse rodovniške krave, medtem ko se moramo pri ostali živini še marsikje v stiski posluževati slabih plemenjakov. Tudi v tem oziru so mnoge kmetijske zadruge ob priliki plemenskih sejmov zamudile priliko nabave boljših plemenjakov, ne zavedajoč se tega, kako gospodarsko škodo prizadejajo s tem živinoreji svojega področja. Tako je KZ Podgorci kljub lepi izbiri plemenskih bikov na sejmju v Ormožu, nabavila takega bika, ki ga je že takrat strokovna komisija ocenila kot nesposobnega za plemenitev.

Prav pereče je tudi vprašanje vzdrževanja plemenskih bikov. Pavšalna skočnina, ki jo je kot enega izmed osnovnih ukrepov na polju dviga živinoreja s svojim odlokom sprejel Okrajni ljudski odbor, so občinski ljudje s premalo razumevanjem, nekateri, kakor n. pr. Cirkovci, pa jo celo popolnoma ignorirajo. Tako stanje bi seveda v zelo kratkem času dovedlo v kritičen položaj rejce plemenskih bikov, ker jim Okrajna zadruga zveza ne bi mogla izplačati predpisane vzdrževalnine in je zato skrajni čas, da občinski ljudski odbori pavšalno skočnino pove-rejo takoj. Seveda pa morajo tudi rejci plemenskih krav in telic to stvar razumeti pravilno in se zavedati, da je uvedba pavšalne skočnine njim samim v največjo korist. Hkrati pa morajo zahtevati od upravnih odborov svojih zadrug, da jih ti oskrbijo z res kvalitativnimi plemenjaki. Pavšalna skočnina pa seveda nima nikake zveze s samo nabavo plemenjakov, nego je namenjena izključno vzdrževanju že nabavičenih bikov. Zato morajo kmetijske zadruge za nabavo novih plemenjakov oskrbeti posebno finančna sredstva, prav tako pa je Okrajna zadruga zveza v to svrhu na običnem zboru odobrila večji znesek in je živinorejski svet na svoji prvi seji že odobril raznim zadrugam subvencije za nabavo plemenjakov v višini 325.000 din. Vse kaže, da bo tudi Okrajni ljudski odbor v bodoče moral v to svrhu zagotoviti večja sredstva v svojem proračunu.

KUŽNE SPOLNE BOLEZNI PRI ŽIVINI

povzročajo ogromno škodo. Ze samo bežen pregled kaže na to, da je razmeroma zelo visoko število naše goveje živine okužene po raznih kužnih boleznih spolovil, kar povzroča jalovost in s tem seveda ogromno materialno škodo. Borbo proti tem boleznim bo treba začeti naertno in na široki fronti. Svet za živinorejo je sklenil, da se že tekom meseca junija pregledajo vsi licencirani plemenski biki, kajti tako bomo najhitreje dobili pregled nad obsegom in vrsto okužb. Bolni biki bodo podvrženi zdravljenju, v težjih primerih pa izločeni za klanje. Takoj na to se bo prešlo na sistev-

čine, da bi tako sestavljena vlada imela dovolj opore v parlamentu. De Gasperi, stari lisjak in človek, ki mu ni do pravične rešitve spornih vprašanj med Jugoslavijo in Italijo, in ki je kot izgleda, ponovno določen, da sestavi novo italijansko vlado, sedaj razmišlja, ali ne bi bilo dobro sprejeti v svojo demokratsko koalicijsko tudi monarhistov, da bi tako okrepljen lahko dalje vozel italijansko državno barko.

RAZVOJ EGIPTSKÉ POLITIKE poznavalca mednarodnih političnih problemov ni presenetil. Razvoj tudi drugam ni mogel iti, kakor v republiki, ki jo je general Nagib pred nekaj dnevi razglasil. Ni slučaj, da je bila čestitka jugoslovanskih pred-

stavnikov k proglasitvi republike med prvimi. NAŠI SOSEDEJE — ROMUNI — so si v zadnjih dneh privoščili še dodatno nesmrtnost, ko so zadrževali naše zastopnike v posebni komisiji Donavske komisije in osebje veleposlaništva, jih kljub njihovim protestom večkrat silili ter osebno ogrožali. Naše veleposlaništvo v Bukarešti je zaradi tega protestiralo pri romunskem zunanjem ministrstvu. Vendar, če pogledamo resnici v obraz — protesti pri naših vzhodnih sosedih kažejo bore malo. Ne glede na to pa je tu ponoven dokaz, da ni še od nikoder tistih dejanj, ki bi naj prepričala Jugoslovane, da se je nekaj izpremenilo, kar naj bi pomenilo boljše odnose.

Prva skupina je že odpotovala na morje

V soboto, 20. t.m. je odpotovala iz Ptujja večja skupina socialno in zdravstveno šibkih otrok iz ptujkega okraja v novoustanovljeno počitniško kolonijo na otoku Krku, kjer bodo ostali otroci 21 dni, narkar se bodo polni zdravja in vedrine vrnili na svoje domove ter v veselje in zadovoljstvo staršev z novo močjo nadaljevali v jeseni z učenjem.

Veselo je bilo gledati v soboto na ptujski postaji pravi živ-zav, iz vseh strani zbrane otroke, ki so bili namenjeni na isti cilj — na naš sončni, modri Jadran, kjer se niso bili nikdar drugače kot v pripovedkah in na zemljevidu. Nikdo izmed njih ni v nestrpnem pričakovanju na vlak mislil na delavce in nameščence ptujskih in ostalih podjetij v okraju, ki so podprli akcijo počitniških kolonij otrok iz okraja z materialom, denarjem in drugimi uslugami. Pozabili so celo na svoje sovratnike, ki so ostali doma in bodo nestrpnost pričakovali njihov povratek ter z zanimanjem poslušali njihovo pripovedovanje o življenju ob morju. Le njihovi starši so se spraševali, kdo so ti ljudje v njihovih krajih in v Ptujju, ki so pripravili otrokom za počitnice tako veselje. Na to vprašanje jim ne bo nikdo prav odgovoril, ker so na delu skromni ljudje, ki želijo samo to, da bi bilo čimveč naših otrok zdravih, močnih in odpornih in da bi jih čimveč poznalo vse lepote naše domovine. Prej ali slej bo itak vsakdo spoznal, da je v ljudski državi vse namenjeno ljudstvu samemu in njegovim otrokom.

V nekaj dneh bodo začele prihajati na naslove staršev kartice in pisma z veselimi sporočili in pozdravi domu, sosedom in znancem. Življenje v koloniji bo hitro potekalo ob strani skrbnega osebja kolonije, kjer otroci ne bodo čutili ne težav in ne skrbi.

Otroci so srečno prispeli na otok Krk

Po najnovejših poročilih so otroci v redu prispeli na cilj — v počitniško kolonijo na otoku Krku.

V Reki jim je tamkajšnje socialno skrbstvo priskrbelo zajtrk v Dečjem domu. Iz Reke v Crikvenico so potovali z brodom, iz Crikvenice na otok Krk pa jih je v trikratni vožnji prepeljala motorna ladja, ki jo je preskrbel Mestni komite ZKH. V Silu na otoku Krku jih je sprejelo osebje kolonije iz Ptujja, ki je odpotovalo teden dni pred otroci zaradi potrebnih predpriprav.

Zelo razveseljuje je tudi sporočilo iz Reke in Sila, da so tam delavci podjetja Remont

Naročnikom!

ZA LIST, KI GA REDNO DOBIVATE, JE NAJBOLJŠE IMETI TUDI REDNO PORAVNANO NAROČNINO, ZATO JO NAKAZITE ALI PLAČAJTE OB PRVI PRILIKI, KO PRIDETE V PTUJ ALI NA BLIZNJO POŠTO.

NAROČNIKE S POLLETNIM ZAOSTANKOM NAROČNINE PROSIMO, DA NAM GA NAKAZEJO VSAJ DO 10. JULIJA T. L. ALI PA NAM SPOROČIJO, KDAJ BODO NAROČNINO PORAVNALI. BREZ PREJEMA NAROČNINE ALI BREZ SPOROČILA BI SMATRALI, DA NE ŽELIJO VEČ BITI NAROČNIKI. ENAKO PROSIMO DOLŽNIKE OGLASOV.

REDNO PLACEVANJE RAČUNOV TISKARNE V MARIBORU IN NAŠIH UPRAVNIH STROSKOV NAS SILI, DA MORAMO SKRBETI TUDI ZA REDNO IZTERJAVO NAROČNIN IN OGLASNIN.

UPRAVA

Gospodarski problemi

V ptujskem okraju mnogo zapijemo

Gospodarstva si v današnjih časih ne moremo zamišljati brez statistike. Za povprečnega državljana to sicer ni tako važna stvar, kar se tiče njegovega dela in življenja, je pa zato večjega pomena za tistega, ki iz podatkov statistike črpa napotke, da bi naš »povprečni državljan« imel v prihodnjih mesecih dovolj kruha, sladkorja, srajc, čevljev in električnih žarnic. Toda to še ni vse. On mora iz statističnih podatkov še ugotoviti razne druge stvari, ki so za narodno gospodarstvo neprecenljive vrednosti: čas največje, pa tudi najmanjše potrošnje gotovih predmetov, odstotek ki ga »povprečni državljan« porabi za določeno vrsto predmetov itd. in vse drugo iz česar se med drugim sklepa o višini njegovega življenjskega standarda. To je pa tista stvar, ki se zanjo več ali manj zavestno bori vsak človek in za katero je vsak tudi zelo občutljiv.

Tudi v ptujskem okraju imamo statistični urad,

ki vestno beleži vse mogoče podatke, posebno tiste, ki zadevajo proizvodnjo in potrošnjo prav vsega, kar ljudje proizvajajo in trošijo: hrane, obleke, pijače, proizvodnih pripomočkov (orodje, stroji), gradbenega materiala, skratka vsega. Zasluguje seveda tudi cene, ker so tudi te v gospodarstvu največjega pomena.

Tako nam okrajna statistika prikazuje, da je bilo v letošnjem prvem tromesečju (januar, februar in marec) v ptujskem okraju kupljeno 657.030 kg krušne moke, 69.229 kg bele moke, koruzne moke in zdroba pa 119.510 kg, testenin 18.511 kg, belega kruha 7245 kg, črnega kruha 376.454 kg, riža 4117, ostalih mlevskih izdelkov 34.690 kg, keksov pa 2041 kg. Mesa pojemo v okraju sorazmerno malo, posebno svežega, saj je bilo kupljenega: govedine in teletine 49.036 kg, svinine in slanine pa 12.581 kg. Suhega mesa in mesnih izdelkov je bilo prodanih 28.045 kg, poleg tega pa še svežih rib in ribjih konserv 512 kilogramov.

V teh mesecih je šlo skozi trgovino 34.589 kg masti, 22.626 kilogramov olja, 36.625 litrov mleka, 127.581 kg sladkorja, 139.633 kg soli (pri čemer je posebno zanimiva primerjava dveh zadnje imenovanih artiklov). Za vseh živila je bilo izdano skupno 128.622.000 din. Če primerjamo ta znesek z zneskom 32.396.000 din, ki je bil izdan za alkoholne pijače vidimo, da v ptujskem okraju zapijemo letno lep znesek nad 120 milijonov dinarjev.

Koliko izdamo za obleko?

Trgovska mreža je prodala v letošnjih prvih treh mesecih 46.654 m bombažnih tkanin, 10 tisoč 904 m volnenih tkanin, 10.827 m svilenih tkanin, poleg tega pa še bombažne konfekcije 11.904 kose, volnene konfekcije 1458 kosov, svilene konfekcije 4774 kosov, trikotaže 22.039 kosov ter 22.503 pare nogavic. Za oblačila je bilo skupno porabljenih torej 94 milijonov 988 tisoč dinarjev. Vendar je treba k temu pristeti še neugotovljen znesek, ki so ga zaslužili krojači in šivilje pri predelavi metrskega blaga.

Zanimiva je še tabela izdatkov za kurjavo (5.177.000 din), za kovinske izdelke (20.502.000 dinarjev), radio aparate (1 milijon 56 tisoč din), lesnih izdelkov (5.649.000 din), tekoča goriva (23.046.000 din) (7), in za gradbeni material (8.788.000 dinarjev).

Cene na ptujskem trgu

v sredo, 24. junija 1953:

Vrtine: zelena čebula 30 do 40, česen 60, luščen fižol 100, grah 30—40, luščen grah 60, stari krompir 25—30, novi krompir 30—40, koleraba 20, karfijska 40, kumare 60, peteršilj 40, pesa rdeča 20, solata berivka 30, solata endivija 20, solata glavna 10—15, špinata 30, kisel zelje 40, rdeče zelje 40, zelje v glavah 40.

Maščobe: mast 250, surovo maslo 400, zaseka 220

I. zlet Ljudske tehnike Slovenije v Mariboru

V dnevih letošnjega »Mariborskega tedna« od 4. do 19. julija 1953 bo v Mariboru I. zlet Ljudske tehnike Slovenije, ki se ga bo nedvomno udeležilo tudi veliko število ljudstva iz ptujkega okraja zlasti glede na zanimivo razstavo in številne prireditve.

Na I. zlet Ljudske tehnike Slovenije posebej opozarjajo okusni plakati s programom zleta, ki so razobešeni po mestu in okraju.

Zitarice: ječmen (liter) 40, koruza (liter) 50, koruzna moka 40, ajdova moka 60, oves (liter) 30, prosa (liter) 40, rž (liter) 30, koruzni zdrob 60.

Sadje in sadni izdelki: češnje 30—40, hruške 60, domači kis (liter) 20, orehi 110.

Mleko in mlečni izdelki: mleko 20—24, smetana (liter) 100 do 110, sir 40—70.

Perutnina: kokoši 200—350, petelin 200—350, purani 400 do 800, race 200—300, domači zajci 100—300.

Gozdni sadeži: črnice (liter) 30, sveže gobe 50—60, suhe gobe 300, lisičke 50, gozdne jagode (liter) 60, vrtno jagode 100, maline (liter) 50, ribez 40.

MARIBOR VAS VABI

NA NAJVEČJO GOSPODARSKO PRIREDITEV SLOVENIJE

JUBILEJNI X.

MARIBORSKI TEDEN

od 4. do 19. julija 1953

Zastopana vsa večja industrijska podjetja države - Razstava kmetijskih strojev in orodja domače industrije in iz uvoza - Velika izbira tekstilnih proizvodov in modna revija - Vinska razstava in poskušnja vin Bogat kulturni in športni program: »MIKLOVA ZALA« na prostem - Velik letalski miting s sodelovanjem vojnega letalstva JLA - Medrepubliške motociklistične dirke - Republiška razstava »Življenje in tehnika« - Stoletnica mariborske pivovarne

25-odstotni popust na železnici!

NOVICE IZ RAZNIH KRAJEV

IZ PTUJA

Ptujska bencinska črpalka se bo preselila, ko bo zgrajena cisterna, na desni breg Studenčnice na prostor ob levi strani ceste Ptuj-Leskovec.

V Ptuj bo v doglednem času odprlo svojo poslovalnico podjetje za promet s kožami »Konjuh« iz Beograda, kar je podjetje LO MO Ptuj že odobrilo.

Stavba bivših Mestnih obrtnih delavnic na Bregu pri Ptuj bo po načrtu ing. arh. tov. Kotra nadzidana, s čimer bo pridobilih deset družinskih stanovanj. Stroški gradnje bodo znašali okrog deset in pol milijona dinarjev.

Gradbeno podjetje »Drava« v Ptuj je že začelo z gradnjo novega stanovanjskega bloka v kolodvorski aleji, ki bo služil za stanovanja oficirjem JLA. Dela pri gradnji bloka bodo končana do letošnjega 1. novembra.

IZ LEŠJA

Občinski ljudski odbor v Lešju je pred koncem meseca maja na svojih sejah večkrat razpravljalo o popravilnih delih občinskih cest. Občinski iz nekaterih vasi so takrat predlagali, da bi bilo treba predvideti gotove sankcije proti tistim, ki ne bi hoteli sodelovati pri popravilnih delih. Drugi pa so bili nasprotnega mnenja ter so trdili, da za izvedbo popravil ni potrebno niti uvajati krajevnega samoprispevka, ker da ljudje itak radi pomagajo. Pri tem je pozneje tudi ostalo. Vsak odbornik je prevzel obveznost v svoji enoti organizirati popravila cest ter delo izvesti do 15. julija.

Volivci bivšega KLO Ptujška gora in Dolena so na posebnem, v ta namen sklicanem zboru sklenili zahtevati, da se navedena kraja izločita iz občine Lešje ter da se ustanovi občina Ptujška gora. Občinski odbor v Lešju temu sklepu ne bo nasprotoval, ker se je že doslej večkrat opazilo da prebivalstvo na Ptujski gori kaže nezadovoljstvo, ker je priključeno občini v Lešju.

IZ STARS

Pred kratkim je bilo v našem kraju urejeno vnašanje prevoza preko reke Drave s čolni in brodom. Do tega vprašanja je prišlo zaradi tega, ker je v zadnjem času več lastnikov čolnov samovoljno prevzalo potnike preko Drave, pri čemer je ogrožala velika nevarnost za življenje. Temu je bilo treba napraviti konec. Občinski ljudski odbor v Staršah je za to določil za prevoz ljudi čoln v Staršah ter ga dal v našem tov. Ogrizku. Ta na bo odvažal od svojega zasluzka po 1000 dinarjev mesečno občinskemu ljudskemu odboru.

IZ ZAVRČA

14. junija t. l. so bile na Zavrchu volitve novega občinskega odbora SZDL. Sestanek, ki ga je vodil tov. Kranjc, je bil v šoli. Odzvali so se mu skoraj vsi delegati. Tov. Kranjc je po izvolitvi delovnega predsedstva in zapisnikarja poročal o dosežanjem delu množičnih organizacij ter pri tem omenil vse dobre strani, pa tudi vse napake, ki jih je treba v bodoče odpraviti. Posebno pozornost

bo treba posvetiti KZ Zavrch, ki mora postati ob pomoči množičnih organizacij gospodarski center kraja.

V novi odbor so bili izvoljeni agilni ljudje, ki bodo pretvorili zavrsko SZDL v pravi ljudski parlament.

Cepprav IZUD na Zavrchu že nekaj let uspešno deluje in ki je tudi v zadnji sezoni predvajalo vrsto iger, ni doslej še nikdar tako resno prišlo za delo glede temeljite obnove odra kakor sedaj. Tega dela se je v veliko vneto lotil novi blagajnik tov. Stefan Verdnik, ki je v zadnjem času vzbudil med mladino mnogo zanimanja za udeleževanje na odru.

Oder bo obnovljen še tekom tekočega meseca, da bo pozneje lahko res služil svojemu namenu. Sredstva za obnovo je odbor IZUD v glavnem že organiziral vendar bo potrebnost

stava in dajalo vidno priznanje našim šolarjem, ki so pod vodstvom učiteljstva dosegli prav lepe uspehe. Naši starši so ponovno dali priznanje šoli, ki s premagovanjem mnogih objektivnih in subjektivnih težav korača po poti graditve in vzgoje sodobnega socialističnega človeka, ki bo imel čim več umskih in ročnih sposobnosti.

Na razstavi si lahko videl mnogo predmetov iz različnih snovi. Bil so izdelki iz lesa, papirja, kartona, slame, gline, tanke in debele žice, izdelki iz blaga, kvačkanje, pletenje, vezanje, šivanje in kranje, z eno besedo, bili so razstavljeni taki izdelki, ki jih človek potrebuje v svojem vsakdanjem življenju, kjer pa je potrebno le malo spretnosti in vztrajnosti, da jih človek napravi. Naši učenci pa to lahko napravijo, saj imajo v okviru pionirske organizacije razne krožke, kjer se lahko urijo v ročni spretnosti in izobražujejo vsi, ki imajo voljo do dela in napredka.

Veliko je bilo zanimanje staršev in ostalega občinstva. Saj je bil dvakrat tako močan naval, da se ljudje niso mogli zvrstiti, morali so počakati pred vrati. Preko 500 ljudi je obiskalo raz-

Gostovanje ljubljanskega mestnega gledališča v Gorišnici

V nedeljo, 21. t. m. je bil za Gorišnico in bližnjo okolico velik kulturni dogodek. V Zadržnem domu so gostovali igralci Mestnega gledališča iz Ljubljane z Norman Krasnovom komedijo Draga Ruth. Okusno pripravljena scena, mojstrsko, naravno igranje igralcev ter hvaležna in dovoljna publika je spravila takoj najboljši kontakt med odrum in dvorano. Naši ljudje so dobro sledili izvajanju igralcev, razumeli vsebino in doživljali z odrom tako, da ni po nobenem dejanju manjkalo spontanega aplavdiranja. Posebno lepo, toplo in prirodno je bilo aplavdiranje publike ob koncu predstav, ko se je v imenu domačega izobraževalnega društva in vseh gledalcev zahvalil na odru zbranim igralcem predsednik tov. Stanič Stane za velik kulturni užitek, ki ga je imelo naše podeželsko ljudstvo s tem gostovanjem.

Skoda, da so bile zaradi dolgega deževja, ki je bilo pred to nedeljo čela dva tedna prilike take, da so ljudje izrabili izredno ugodno vreme in sušili skoraj po vseh travnikih. Tokrat je izostalo od predstave mnogo takih ljudi, ki so redni obiskovalci naših predstav, ki so red-

na še vsaj manjša denarna pomoč okrajnega ljudsko-prosvetnega odbora, da bi prva predstava »Pesem s ceste« na urejenem odru dosegla čim večji uspeh.

20. junija je bil na Zavrchu zaključek šolskega leta. Na zaključni proslavi je nastopil mladinski pevski zbor, ki je ubralo nekaj pesmi. Upravitelj šole je nato podal sliko učno-vzgojnega dela v preteklem letu. Povprečni šolski obisk je bil 93-odstoten, kar predstavlja za haloški rajon nekaj hvale vrednega. Iz tega izhaja, da se tudi ljudje iz Haloz zanimajo za učne rezultate svojih otrok.

Uprava šolske kuhinje je za zaključni dan pripravila skupno kosilo vsem šolobveznim otrokom, 17 od njih pa je bilo nagradjenih, ker so dosegli najboljše učne uspehe.

Na tem sestanku je bilo, kakor poroča občinski odbor, sprejeto mnenje, da predsednika SZDL Zakla ne bodo več vabili na sestanke občinskega odbora oziroma seje.

Ne da bi se globlje spuščali v zadevo se je treba vprašati, na kateri strani je napaden odnos do ljudske demokracije, ali na strani predsednika SZDL Zakla, ki smatra, da je utemeljena javna kritika dela občinskega odbora koristna, ali na strani občinskega ljudskega odbora, ki smatra, da kritika ni točna in da to škoduje njegovemu delu in ugledu. Za oboje seveda važno, kaj misli o tem in onem ljudstvo samo.

Vsekakor bo potrebno, da pride čimprej do odprte izmenjave misli in da se čimprej prepreči škoda, ki bi nastala vsled takih medsebojnih odnosov.

IZ PODLEHNİKA

Na zadnjem sestanku občinskega ljudskega odbora Podlehnik in predstavnikov SZDL so razpravljali predvsem o problemih v zvezi z lankoletnim davčnim predpisom zlasti tistih kmetovalcev, ki smatrajo, da so preveč obremenjeni. Sestanka se je udeležil načelnik uprave za dohodke tov. Miha Kolarič, ki jim je razložil vse nejasnosti. Ob tej priliki se je ponovno izkazalo, da med občinskim odborom Podlehnik ter predsednikom vaškega odbora SZDL Zakl niso urejeni odnosi. To se odraža predvsem po mnenju vaškega odbora SZDL, da občinski odbor premalo upošteva njegove predloge, dočim občinski odbor Podlehnik osebno napada predsednika SZDL Zakla in mu očita, da štiti in zagovarja samo ljudi, ki ga podkupujejo itd. Takj odnosi so nedvomno v škodo koristnega političnega in upravnega dela obeh forumov, izvirajo pa iz neke časopisne diskusije v zvezi z delom občinskega odbora Podlehnik.

Na tem sestanku je bilo, kakor poroča občinski odbor, sprejeto mnenje, da predsednika SZDL Zakla ne bodo več vabili na sestanke občinskega odbora oziroma seje.

Ne da bi se globlje spuščali v zadevo se je treba vprašati, na kateri strani je napaden odnos do ljudske demokracije, ali na strani predsednika SZDL Zakla, ki smatra, da je utemeljena javna kritika dela občinskega odbora koristna, ali na strani občinskega ljudskega odbora, ki smatra, da kritika ni točna in da to škoduje njegovemu delu in ugledu. Za oboje seveda važno, kaj misli o tem in onem ljudstvo samo.

Vsekakor bo potrebno, da pride čimprej do odprte izmenjave misli in da se čimprej prepreči škoda, ki bi nastala vsled takih medsebojnih odnosov.

IZ LESKOVCA

V petek, 12. junija 1953, so imeli pionirji 4., 5. in 6. razreda izlet v Maribor, pod vodstvom svojih razrednikov. Po predhodnih informacijah in dobri organizaciji so si veselo razpoloženi izletniki ogledali tekstilno tovarno, tiskarno, hidrocentralo na Marib. otoku, muzej ter prirodne lepote Maribora. Radosni in smešni si videli otrokom še na povratku, saj jim je KZ v Leskovcu s ceneno vožnjo (36 din za enega šolarja) z lastnim tovornim avtom in skromno malico omogočila prijeten dan na koncu šolskega leta. Izlet bo ostal otrokom v lepem spominu! V imenu staršev se prirediteljem in to: tov. razrednikom, predsedniku KZ v Leskovcu, tov. Kozlu in šoferju tov. Kuharju za previdno vožnjo — prav iskreno zahvaljujem.

Nesreča ne počiva

Ptujska bolnica je v zadnjih dneh nudila pomoč sledečim ponesrečencem: Meško Nežl iz Formina (poškodbe na glavi); Lorger Janku iz Majšperke (padel s črešnje); Veršič Ani iz Polene (svinja jo je ugriznila); Kokot Antonu iz Osluševca (krava ga je brenila); Letonja Alojzu iz Zaboce (padec); Lačen Mirku iz Podvine (padec); Kosi Jožici iz Dornave (padla s koleasa); Artenjak Feliks iz Ptuj (poškodbe na roki); Anžel Francu iz Zabajke (nekdo ga je povozil s kolešom); Simoni Pavlin iz Orešja (poškodovale se je

Resnična komedija v našem gledališču

(OB PREMIERI »PREBRISANE NORICE«)

Prvi revolucionarni preokret v evropski kulturi je izbojeval antični svet. V herojskih naporih starih Grkov in Rimljanov za prvo evropsko civilizacijo in kulturo se človeško bitje prvič zave svoje ustvarjalne moči in svojega dostojanstva.

Ljudje evropske renesanse dobojujejo drugo veliko zmago. Prodir renesančne miselnosti v evropski kulturi pomeni veliko zmago v duhovnem razvoju človeškega rodu. V renesansi, ob zmagovitnem prodoru meščanskih elementov v evropsko družbo, doživlja srednjeveški fevdalni red svojo prvo globoko socialno in ideološko krizo, doživlja svoj prvi temeljiti politični in gospodarski poraz in prične izgubljati svojo prvobitno veljavo tudi v moralnem svetu sholastične slepe pokorščine. Sholastična diktatura Inocenta III. in Tomaža Akvinskkega je sovražila svet, človeka in življenje. Njeni izumi so duhovna ljubezen, askeza in post, romarji in bičarji, križarski redi in inkvizicija. Umetniška dela tega časa nosijo v pretežni večini tegobni pečat zatohle in nevesele mrakobnosti. Križarski pohodi in kužne bolezni, lakota in strah pred neznanom usodo, trmasta nevera v svetlo silo človeškega razuma, ki naj bi poslednja spoznanja prepuščal nekakšnemu božjemu razodetju — ta dejstva so rodila težki mrak srednjeveške fevdalne cerkve. Pekel, vice in paradiz — to so osrednji prividi takratnega umetnika.

Renesančna umetnost, ki je rasla v boju s srednjim vekom, je razglašala te verske prikazni.

V svojem kulturnem boju zoper srednji vek so si ti novi ljudje poiskali v zgodovini vedrega in pogumnega zaveznika — oživili so antični svet. Tu ni ne posta in ne askeze, ne romarjev in ne bičarjev, ne duhovne ljubezni in ne brezmadnega spočetja, vse je razkošna telesnost, strastna borbenost, tvegava sla po dejavnosti.

Strah pred neznanom usodo se je v teh prvih razgibanih dneh meščanske Evrope umaknil pogumni veri v svetlo silo zdravega razuma, v neizčrpno iznajdljivost človeške osebnosti, v globoki smisel zemeljskega življenja. Vse vodi modri izrek starega Protage: »Človek je merilo vseh stvari!«

V tem moralnem redu, v tem boju za veličino človeka, za svobodni razmah osebnosti, življenjske razsežni svet človeških strasti velikih poetov evropske renesanse: Danteja, Petrarke, Cervantesa, Lope de Vega, Shakespearea...

Cervantes je v svojem »Bistroumne plemiču don Kihotu iz Manče«, mojstrsko prikazal špansko stvarnost XXVI. stoletja. To njegovo znamenito delo vsebuje v šaljivem tonu duhovito in odlično kritiko prežvelega fevdalizma in katolicizma. Prikazal je nadsrostva v družbi, ki so ji bili šteti dnevi.

Felix Lope de Vega — Carpio (1562-1635), »oče« španske nacionalne drame je užival že v življenju velik ugled in bil slavjen kot najplodovitejši pesnik v svetovni književnosti. Slavili so ga kot »naravno čudo«, kakor ga je bil imenoval veliki pesnik Cervantes. Kot pesnik je Lope de Vega pakazal nenavadno ustvarjalno genialnost, ki je presenečala vso svetovno čitajočo in gledališko publiko. Vsestranska ustvarjalna sila tega genialnega pesnika in komediografa je zares obudovanja vredna. Napisal je, kolikor vemo, kakih 1400 komedij in razen tega 400 autosov (verskih iger). Zračunali so, da je Lope napisal nad 21.316.000 stihov. Skoda, da je večina njegovih del izgubljena. Med Španskim ljudstvom je užival brezmejno zaupanje. Ljudstvo mu je slepo zaupalo in molilo tole »vero!«: »Verujem v vsemočnega Lope de Vega, pesnika nebes in zemlje...« To pretirano navdušenje španskega naroda za Lopeja je priča velikih nasprotij nastalih takrat med vladajočim razredom in novimi renesančnimi nazori, ki so vdiral med množico in ki jih je v svojih delih oznanjal ta veliki pesnik in glasnik novega časa. Njegova dela so že davno prevedena v vse kulturne jezike.

»Prebrisana norica« (La dama Boba) je ena izmed Lopejevih neštevilnih komedij, vsekakor iz rane dobe njegovega umetniškega ustvarjanja. Značilna ni samo za avtorja, temveč tudi za čas, v katerem je ustvarjal. V tej duhoviti komediji je prikazana vsa puhlost plemiškega življenja, izvirajoča iz tedanje španske stvarnosti. V njej veje duh nove dobe, duh renesance, ki smeši stara preživelja srednjeveškega naziranja in ki nam priča o velikem preokretu, ki je nastal v duhovnem svetu velikih renesančnih ljudi.

Vso komedijo prepleta misel o ljubezni, ki je bila najljubša tema renesančnih pesnikov. Ljubezen je glavno gibalno življenje, modri ljudi in je smisel našega življenja. Ljubezen je vse-mogočna. V tej komediji je pesnik mimo vse komike zapel pravo himno temu najbolj naravnemu čustvu — ljubezni. Ona je najlepše izražena v poeziji, pravi Lope.

Glavno vlogo v »Prebrisani norici« bo igrala pri naši uprizoritvi kot gostja **Alenka Svetelova**, ena izmed najbolj nadarjenih mladih igralk ljubljanskega mestnega gledališča. Iskreno se zahvaljujemo za njeno ljubeznivo pripravljenost sodelovanja na provincialnem odru. Želimo ji, da bi se dobro počutila na deskah našega odra in da bi jo mogli pozdraviti še večkrat v naši sredini.

France Bevk

Moja mati

(Po izbranih spisih)

Dvojni spomin na mojo mater, ki me osrečujejo, kadar se spominam mladosti: sila strahotni in sila lepi.

To so spomini zimskih večerov in baji o strahovih, prve abecede in molitve, smeha in joka; spomini na kuhinjo, izbo, podstrešje, nlev in kolkas. Potem na klanec in na steze, na leskovje in robidovje, cvetice in na koprive, na prvi krompir, na zadnje lesnike in drobnice v jeseni. To so še dalje spomini na hrepenenje po skorjici kruha in na radost jesenskih dni, ko so veje sule plodove na tla spominj na koš, ki mi je opletal po petah, in na bremena, ki so mi silila čez glavo.

Iz vsake groznosti teh spominov se zablisne kakor iz zarje svetla praga in pade v srce; ali je pomladni dan ali velikončni praznik s pirhi in potico — svetlo je v srcu. In iz vsake lepote teh dni se izvali čudno piščice, ki povalja vsako še tako lepo besedo a svojo neumnostjo neizogibnostjo. Tako je življenje sicer bi življenje ne bilo. Mislim, da je moja mati ob-

čutila isto, zakaj njeno življenje je bilo z mojim čudovito zvezano. Bil sem njen prvorojenec. Od njenih prsi pa do njenega groba je šla moja pot vstric z njeno in če sem krenil le za pol koraka vstran, je njeno srce zakrvavelo. Bilo je kot struna, preobčutljivo, moje je iz njene glave izšlo, in če je danes trše, ni materina krivda. Vsaka žalost ali veselje sta bila žalost ali veselje obeh.

Spominjam se šumečih rut in nedeljske maše. To ni najlepši spomin. Lepši je spomin na gozd in na naše laze. Nismo imeli nijn ne vrta, da bi lahko rekli: naše je! Imeli pa smo laze. Tiste majhne koščke zemlje, ki jih je očeta kosa sredi gmajne iztrebila, ogradiła in jih je kras pognojil in materina pridnost negovala. V teh lazih smo imeli krompir in fižol in ne vem kaj še vse je rastle na tleh malih otočičih, po pol ure, po uro oddaljenih, za potokom, pod Belim robom, na Gmajni, v Kosičah in drugod. Od pomladi do jeseni ni bilo skoraj jutra, da bi se ne glasilo: v ta ali oni laz pojdemo.

Sla sva navadno z materjo sama. Ob plotovih so bile jagode, na plotovih črne robnice, lesniki, polh in veverica, vrba in srobot, katji pastir in kušar, vsa sladkost in groza pred kačami, ki so se grele v skalah. V jeseni pa so bili orehi in sladke drobnice kruh ubogih menda od pamtiveka.

In čudovito je bilo narejeno, da so šle vse poti, ki jih je bilo treba hoditi s tovorom, navzgor, nobena ni šla navzdol in niti po ravnem ne. Počasi sva hodila po klancu in kamenju, kot otroška glava debelem, in merila čas po soncu in po senci v nasprotnem hribu. Od Belega roba do doma so bili štirje počivalniki, izdolbeni v breg, kamor sva oprla koše, ne prej in ne pozneje, naj je še tako rezalo v ramena in peklo v prsih.

Ti lazi in ta bremena so bila polovica življenja. Potem je bil še gozd. Suho dračje in listje, poltiha pesem v strašni tišini drevov. Nato zadnji njivski pridelki, jesenska slana in premrli prsti, prijeten dah ognja, ki je prihajal od pastirjev s paše... Vse sva delila.

Ko sem sanjal o svetu, o lepših polkih in sem izrekel drzno besedo, ki se je zdela kot roganje samemu sebi, se je v

materi nekaj prebudilo. Bil je ponos, tiha vera in želja, a bojazen se je pomešala v njeno čustvo tako čudno, tako določno, da mi je vselej odgovorila enake besede: »Saj ne bo nič iz tebe!« Bala se je morda, da ne bo potem nikogar več, ki bi hodil z njo po istih poteh in ji sladič življenje z drznimi sanjami.

Med nama je bilo veliko zaupanje. Sila vere, ki ni ugasnila, ljubezen, ki je ni bilo treba vžigati ne razodevati. Vse je bilo tiho, zato tem iskreneje. Slednja resnica se je v hipu razbolela v rano, ki je vplila ob bolečine. Eden takih spominov mi še zmeraj teži dušo. Nikoli ga ne bom izbrisal.

Nedeljsko popoldne je bilo. Sonce je sijalo v sobo, ki je bila čista in praznična. Moja mati je sedela v zapečku, odpočivala je od truda in skrbi. Brala je, glavo je podpirala z levo laktjo.

Jaz sem sedel na klopi in gledal v sončno zlato, ki se je prelivalo po drevju zunaj hiše. In tedaj se je nekaj zgodilo. Danes niti ne vem natančno, kaj. Bil sem še majhen, v šolo nisem še hodil, zato se spominjam le medlo, komaj surovi občutek vsega je ostal v duši. Rekel sem materi besedo, ki se je ne spominjam več, niti njenega smisla

ne. Beseda je morala biti težka za materino srce. Se moja usta so se zavzela in se v začudenju odprla. Materi je izdrnila knjiga iz rok na peč. Njene oči pa so se grozansko razširile in tako pogledale, kot bi videle smrt pred seboj. Kakor da bi hotele vprašati: »Ti moj sin? Ti si to?« Gledale so me minuto, dve, tri minute, nepremično, kakor da so okamenele, da je v meni grozno spoznanje do konca dozorelo: nekaj hudega si storil. — Nato so se materine oči tiho zasolile; dve veliki solzi sta se ji potočili čez lica in padli težki na jopo; še dve, še ... ustnice pa so se krčevito stisnile. Vendar pa oči niso trenile in so me gledale, gledale, kot da vpijejo, prosijo, tožijo in me obsotajo.

Vse to se je zgodilo tiho, tako tiho, da nihče v sobi ni opazil tega. V mojo dušo pa je padlo kot strup, kot silna žalost, ki se je pomešala s krvjo in skrepela v žilah. Bilo je kesanje, a ustnice se niso zganile, da bi prosile odpuščanja. Molče sem sedel ugasnilo je sonce, videl sem zgolj temo, kazen za krivdo.

To je bil prvi težak spomin, najgroznejši: pa je oni na materino smrt. Skoraj vse drugo je zabrisala množica dni, skovikanje pa čujem še danes.

Kresnice so letale po vrtu, seno je dišalo v kupih, noči so bile mehke in tihe. Takrat se je vsak večer oglašil v gozdu za našo hišo skovir, oster in zategnjen glas je predramil nešteto spečih glasov, ki so se plahutaje nevidno bližali hiši in jo obkrožali. Strašno zateglo se je pričelo oglaševati iz teme: uuu-u-u-uu! Glas je trepetal, kakor da tuč njega spreleta groza. V dno spanja, v mozeg je šla ta pesem.

Bolnika smo imeli v hiši. Stara mati je ležala že več mesecev. Ob slednjem kriku nočne pice je zgrabila za odejo; hotelo ji je raztrgati dušo: »Umrli bom!« — In vsak večer je ded odprl okno in poplašil: »Vššš!« — Za trenotek je bilo tiho. Potem pa se je zakrohotalo drugo drevo v tišino: uuu-u-u-uu! Komu je bila ta pesem namenjena?

Neko jutro je moja mati s težavo vstala. Se danes jo vidim, kako je blede in se opriljemlje stene, ko leze z zehartjem v blev. Ko je bil poldan, je morala leči.

Kot pred uganko smo stali ob njeni bolezn. Ležala je vznak na postelji in strahovito dihalo, njene prsi so se dvigale v burnih sunkih, kakor da jih bočeno (Nadaljevanje na 4. strani)

ZAŠČITNO CEPLJENJE

mocno orožje v borbi proti kužnim boleznim

Vse napredne države sveta z urejeno zdravstveno službo ne prestopajo stremijo za enim ciljem: zmanjšati število obolenj za kužnimi boleznimi na najnižjo mero. Tudi naša nova Jugoslavija si je zadala to nalogo. Da bi bili kot veliki nalogi, so bili potrebni tudi primerni ukrepi. Med prvimi ukrepi naj omenimo socializacijo celotne zdravstvene službe pri nas, kar naj bi jamčilo za izvedbo velikih nalog.

Ze v maju 1945. leta so bili pripravljene v borbi proti epidemijam pojavom energični ukrepi ob sodelovanju sanitetne uprave komande mesta. Kazalo je, da bo zajela mesto Ptuj in okolico večja epidemija tifusa, ki se je pojavil v številnih primerih v samem mestu, pa tudi v okrajih. Odrejeno je bilo zaščitno cepljenje prebivalcev mesta in okolice. Odziv je bil razmeroma zelo dober — akcija je zajela nad 4000 oseb obojega spola in različnih starostnih dob. Hkrati je bilo potrebno sanirati sanitarni režim v mestu, saj je bilo povsod opaziti težke posledice pravih kane vojne in ostanke umikajočih se čet okupatorja in njegovih sodelavcev. Takrat maloštevilni zdravniki in ostali zdravstveni delavci so imeli polne roke dela. Uspeh ni izostal, val obolenj za tifusom je prenehal.

Ljudska oblast je postavljala vedno trdnješe temelje. Urejevali so se začela zdravstvena zakonodaja, povečalo se je število zdravstvenih delavcev, urejevala se je mreža zdravstvenih ustanov.

Ze v letu 1946 je bilo uvedeno središnje obvezno zaščitno cepljenje proti davici — tej zahrbitni sovražnici naših otrok. Zaprli smo otroke od drugega do osmega leta starosti. Ljudstvo je sprejelo akcijo nekoliko rezervirano, udeležba je bila zato relativno slaba. Pa saj je razumljivo: ljudstvo je bilo do tedaj seznanjeno v glavnem le s cepljenjem proti kozam (osepicam), ki se je izvajalo že vsa pretekla leta, na drugi strani pa si je komaj oddahnilo od desetkov pravih kanov minule težke vojne.

Kljub vsem težkostem z organizacijo in pasivnostjo prebivalstva, ki ni moglo prav oceniti in razumeti novih zdravstvenih ukrepov, se je načrtno nadaljevalo začeto delo. Ze leta 1951 je bilo pri nas uvedeno zaščitno cepljenje proti davici in osepnicam tako, da so preleteli otroci določenih starosti istočasno cepivo proti davici in proti osepnicam. Pojavili so se pomisleki tako pri starših, na tuji pri nekaterih zdravniških osebah, češ da bo istočasno dvakratno cepljenje za otroke preveč obremenilno. Izkušnje pa so pokazale, da organizem zdravega otroka zaradi nove metode zaštite ni prizadet saj je bila ta metoda preizkušena in uvedena v večini naprednih držav. Pa so bili zadovoljni starši, ki so si prihranili ponovno pot na cepišče, pa tudi zdravstveni delavci, ki so prišli na čas.

Deloma že v letu 1952, letos pa se je še v večji meri zaštita otrok povečala. Cepivo proti davici je dodana še zaščitna snov proti trem boleznim: davici, tetanusu in osepnicam, kar ima velike prednosti. Saj niso redke poškodbe in okužbe pri igranju! V letošnjem letu izkazuje evidenca za ptujski okraj že kar

tri smrtni primere zaradi okužbe s tetanusom, kar govori za to, da je zaštita pred to boleznijo nujno potrebna.

Letos so bili cepljeni otroci rojeni leta 1952 in starejši predšolski otroci, ki morda do sedaj še niso bili cepljeni in pa otroci prvega šolskega leta. Odziv šolskih otrok je bil zelo dober. Tudi male otroke so starši privedli k prvemu cepljenju prilično redno, žal pa je znatno število izostalo od drugega cepljenja, kar so starši ali namenoma, morda pa tudi nenamena prezrili. — Za popolno zaščito je namreč potrebno, da prejme otrok poleg cepiva proti osepnicam dve injekciji cepiva proti davici v razdobju štirih tednov. Samo ena injekcija otroka ne zaščiti popolnoma pred boleznijo, kar je brez dvoma v škodo otroka samega, na drugi strani pa trpi delo zdravstvenih ustanov, ki morajo nepopolno cepljene druge leto ponovno pozivati na cepišče. — Omenimo naj tudi, da je bilo nekaj neposlušnih staršev zaradi neopravičenega izostanka že kaznovanih z denarnimi kaznimi za ostale pa kazni še sledijo.

Kljub kaznovanju pa ne preneha obveznost cepljenja, saj je to z uredbo predpisano in obvezno.

Eno pa lahko ugotovimo: odkar načrtno izvajamo zaščitno cepljenje proti davici, leto za leto pada število obolenj za davico, ki je pri nas le še redek pojav, medtem ko so otroci v pretekli dobi masovno obolevali, pa tudi umirali.

V borbi proti tifusnim boleznem se izvaja vsa povojna leta tudi zaščitno cepljenje proti tifusu. Cepijo se zlasti osebe, ki imajo kakorkoli opravka z živili in pa osebe v ogroženih poklicih, slednjič vse prebivalstvo posebej ogroženih krajev.

Za boljše uspehe tega zdravstveno-zaščitnega dela bo potrebno: z zdravstveno vzgojnim delom med množicami dvigniti zdravstveno zavest, izboljšati sodelovanje krajevnih organov oblasti in prosvetnih delavcev, ki so v izjemnih primerih pokazali dokaj malo zanimanja za skupno stremenje — znižati število obolenj za kužnimi boleznimi.

San. tehnik Kostanšek Ivo

Ob zak' učku nogometnega prvenstva

Pred štirinajstimi dnevi je bilo zaključeno slovensko nogometno prvenstvo, v katerem sta sodelovala tudi Aluminij iz Kidričevega in Drava iz Ptuja.

Aluminij je v jesenskem delu pokazal izreden napredek, saj se je plasiral v slovensko ligo kar iz podveze in tukaj prehitel že dolgoletna moštva Nafto in Muro. Zasedel je častno tretje mesto, tik za Železničarjem in Kladivarjem. V tem delu je Aluminij doživel le eno katastrofo od Kladivarja 0:6, medtem ko predstavlja največji uspeh neodločena igra z Železničarjem 1:1 in sijajna zmaga nad Muro 8:3. S slabšimi klubi je Aluminij igral odločno in učinkovito, kar mu je prineslo dobre uspehe. V moštvo samem sta se napad in obramba dobro izpopolnjevala in niti ni bilo slabe točke v vsem moštvo. Tako je Aluminij dosegel v jesenskem delu tale uspehi:

Aluminij 7 4 1 2 27:14 9

V drugem delu prvenstva pa je moštvo neverjetno odpovedalo. Sledili so porazi z ogromnimi rezultati. Le enkrat v tem delu je Aluminij zaigral še lepo, proti Dravi, čeprav jo je izgubil, in proti Nafti z zmago 2:0. V tem delu pa je Aluminij vspeh ravno obraten:

Aluminij 7 3 0 4 11:20 6

Drava je letošnje prvenstvo pričela s sijajnim finišem, toda, ko je prišla nepričakovana katastrofa z Železničarjem 0:13, je Drava igrala le še zato, da bi tekme izgubila s čim manjšimi rezultati. Ponovne katastrofe z Nafto 0:8, Kladivarjem 0:10, spremeni Dravino razliko v golih v najslabšo na prvenstvu. Le proti Muri in Aluminiju je Drava v tem delu igrala nekoliko boljše, toda tudi to je ni rešilo.

Drava 7 2 0 5 11:42 4

V drugem delu je Drava pričela z novim poletom. Vsa ptujska športna javnost je upravičeno pričakovala, da bo Drava pokazala, kaj zna pod novim vodstvom trenerja, ven-

dar je moštvo prav tako razočaralo. Le proti starim nasprotnikom iz podveze je Drava igrala lepo, pa še proti njim je izgubila eno točko. Najlepši uspeh vsega tekmovanja pa je zasluzena zmaga nad Aluminijem 1:0. Pri Dravi lahko rečemo, da je igrala spremenljivo, nekatere tekme je bil napad zdaleč boljši, drugi pa skoraj vedno obramba.

Drava 7 2 1 4 14:37 5

V končnem plasmanu pa je zasedel Aluminij 5. mesto, Drava pa 6. mesto, na katerem je bila od začetka ko je Aluminij zdrknil s tretjega. Končna lestvica je naslednja:

Aluminij 14 7 1 6 38:34 15

Drava 14 4 1 9 25:29 9

Drava — Aluminij 3:1

Ptuj, 21. junija. — V drugem kolu tekmovanja za Titov pokal sta se zopet srečala stara rivala iz ptujskega okraja. Danes je Drava nastopila močno oslajljena in pričakovati je bilo visoke zmage Aluminija. Toda sama tekma je pokazala drugače. Ze v 15. minuti je Aluminij povedel na 1:0 po Kureliču, toda že nekaj minut nato je Drava po Maku Šircu izenačila. Igra je postala enakovredna. V 22. minuti je Železičar grobo napadel Hercega in prisojeno enajstmetrovko je Širc spremenil v gol. V 29. minuti pa je Herceg po uspelem

Šahisti iz Ptuja
so povabljeni na moštveni šahovski turnir

Šahovsko moštvo iz Ptuja je povabljeni na velik kulturni festival, ki ga organizira Turistično društvo Ljubljana ob sodelovanju drugih družbenih organizacij, in bo prve dni julija.

V okviru raznih kulturnih prireditve bo 4. in 5. julija velik moštveni šahovski turnir 47 slovenskih mest s po 3 tekmovalci. Predtekmovanje po skupinah bo 4. julija ob 20. uri, v nedeljo, 5. julija dopoldne pa finalno tekmovanje.

»Prepozno...«
Nekaj omotici podobnega je šlo skozi mene. Samo za hip. Takoj se mi je vrnilo duševno ravnotežje. Nisem planil v jok, niti ene solze nisem potočil. Ne merite ne žalosti ne ljubezni po solzah! Vsaj mojih ne. Hranim v sebi smeh tistega, ki stoji pod vislicami. Spotaknem se v življenju in se tisti hip smejem, ko bi se kdo drugi emiril. Komu se smejem? Čemu? Ironiji življenja morda. Ali na dnu tega usedlina žalosti, grenkejša kot ona, ki je v solze raztopljena.

Sele po pogrebu, ko sem bil sam sredi gozda, se je izločila jasna predstava o izgubi mater pred menoj. Občutek strahne, prestrašene samote me je objel. Zdelo se mi je, da bom hodil vse življenje sam samcat po svetu, vedno isto pot z bremenom, z bremenom od lazov in iz gozda domov, koder sva po prejši hodila dva. Ni je bilo ne v izbi ne v vrtu ne v hlevu, vse je stalo prazno. Čudovito je, kako se izprazni svet, kadar umreje mati, kakor da bi ne umrl en sam človek in marika milijon ljudi. Jed je grenka, postela je trda, beseda je trpla. Se sonec ni več isto. In vsakičrat, ko se tega zaveš, kane grenka kaplja v dušo. — Jekal sem sam, samotni, ničel ni tehtal mojih solza...

prošenj, v to rotnje, ki je ledeno mozeg, se je prepletal klic. Le eden ni slišal ničesar. To klic črnega demona: uuu-u-u-u-u! Ta noč, bolj strašna kot vsaka druga noč!

Le eden ni slišal ničesar. To je bila moja mati. Zakaj, če bi bila v smrtni agoniji občutila le del tiste groze, bi morala od trpljenja zblazniti, se dvigniti in prositi, naj ji prizanesemo tisto poslednjo uro. Ali je bila res tako brez moči? Danes me obhaaja žalost, ko se spominam na to. Kaj, če je ona pri zavesti čutila vse to? Kakšna strašna smrt!

Izenada je oče prekinil litanije za umirajočo in mi dejal, naj grem po duhovnika. Sei sem. Kakor da je padla toča groze raz mene in me nežni dihi pokojne zemlje kot brata pozdravljala iz vseh grad in reber, je dahnilo vase. Sopa je utihnila.

Nozaj grede sem nenadoma pretrgal molk. Pokazal sem na nebo in dejal: »Glejte, zvezda se je utrhila.«

»Duša«, je dejal cerkovnik. Zupnik je molčal.

Dan je že vstal izza Porezna in se je v dvignem slapu usul v Baško grapo, ko smo prišli pred hišo. Na pragu je stal ded. Na njegovem obrazu sem bral besedo, ki bi je niti izgovoriti ne bilo treba.

(Nadaljevanje s 3. strani)

jo raznesti valovi, oči so se ji izgubile, ni govorila. Mi pa smo stali okrog nje in smo jo gledali z očmi, kot bi jo prosili: usmili se na! Bog ve, kod je tedaj bredla z duhom po svoji bolečini in se ni mogla več rešiti.

To je bilo prvo noč, drugo noč, nastopil je tretji večer...

Tisto noč smo vsi ležali v temni podstrešnici; na posteljah, na skrinjah in na tleh, izmučeni od dneva, trudni od bojazni in od žalosti. Zunaj je ležala tema in prodirala skozi okno v medlo razsvetljeno kamro. Strašni »uuu-u-u-u-u« in dihanje bolnice je napolnjevalo tiho grozo v temnem prostoru.

Okrog polnoči nas je poklical oče. Mati je že skoraj izgubila zavest, blek njenih oči je popolnoma uganil, le prsi so ji plale visoko in ji zopet upadale kot valovi ob bregu.

Oče je začel moliti, mi smo molili za njim. Molitev je bila silna in pretresujoča, kakor da bi hotela omečiti kamen, premekniti zakone prirode, izbrisati, kar je zapisal Bog. Očetova jokajoča beseda se je polagoma spremenila v pravi klic, tedaj smo zaželeli, tudi mi otroci, da se je glasen plak pomečal v začetno otežno molitev, ki je bila podobna tuljenju živalstva, ki poginja. V to grozo, v to jok

Z BREGA

Na večernem predavanju, ki ga je pripravil terenski odbor PLZ in nanj povabil veterinarja tov. Zavodnika, so spoznali udeleženci načine in možnosti ter sredstva zaštite domačih živali v slučaju plinskega napada sovražnika. Predavanje je bilo zelo zanimivo. Terenska PLZ pripravi še več predavanj o protiletalski zaštiti ljudi, živine in materiala, da bo čimveč stanovalcev na tem terenu seznanjenih z nalogami PLZ v slučaju vojne.

V torek zvečer 23. t.m. je bila zopet poskusna vaja z zatemnitvijo, pri čemer se je ugotovilo, da večina stanovalcev tega terena disciplinirano sledi navodilom odbora PLZ in tudi izvršuje njegova navodila in ukrepe.

Od 20. t.m. dalje je okrog osnovne šole nastala tišina. Otroci so dobili letna sprigvala in se razkropili po domovih. Nekaj jih bo odšlo na letovanja, ostali na si bodo v Studenčnici in Dravi, z delom, igrjo in zabavo krajali čas počinčito.

Osnovna organizacija ZKS Breg je na zadnjem sestanku v navzočnosti nekaj članov

SZDLS obravnavala o posledicah neaktivnega političnega dela nekaterih komunistov in o bodočem delu terenske organizacije SZDLS. Sprejet je bil predlog, da bodo na terenu razna poučna, vzgojna in strokovna predavanja za odrasle in mladino in da bodo na ta predavanja povabljeni predavatelji iz Ptuja pa tudi od drugod. Za medsebojno zblizevanje članstva bodo služile razne proslave in prireditve. Na pogostejših zborih volivcev bodo funkcionarji oblasti redno poročali o delu ljudskega odbora mestne občine ter delu OLO.

Ta teren si bo tudi v bodoče prizadeval biti med najboljšimi na mestnem področju in tudi v okraju tako po samoiniciativnosti, številnosti članstva in politični aktivnosti.

V tekmovanju z Vičavo je Breg le zaoštal v tem, da je brez otroškega vrta in igrišča kot ga imajo na Vičavi. Kljub oviram in težavam je vendarle na Vičavi prodrla želja staršev in otrok, da so otroci in mladina potrebni skupnega igrišča. Breg jih lahko sicer prehit, če bo znal izrabiti vsaj možnosti veslaškega športa in ureditve kopališča na Studenčnici, o čemer je bilo sicer že mnogo govora, le da je ostalo samo pri besedah. Inicijativa pripada v tem mladini. Nekaj lažjih čolnov lahko omeni prvi korak do napredka. Najprej je treba biti skromni, sčasoma pa se lahko Breg postavi z desetimi čolniki, dobrih veslačev, prijetnim otroškim kopališčem ter igriščem.

Kljub ugodni ceni slab svinjski sejem

Na rednem ptujskem svinjskem sejmu v sredo so kupci iz ptujskega okraja, Maribora in drugod zama pričkavali veliko izbiro pitanih prašičev in prašičev do 8 mesecev starosti ter nizke cene. Lepo vreme je zadržalo doma rejce svinj, ki so sicer navadno napolnili sejmišče, neglede na sedanje ugodne cene 160-165 dinarjev po kilogramu žive teže pri mršavcih in pitancih. Kupci niso odkupili niti vseh 3 pripeljanih pitanih prašičev, temveč samo enega po ceni 165 dinarjev za kilogram. Kmetovalci so tokrat pripeljali naj-

Objave in oglasi

Na večernem predavanju, ki ga je pripravil terenski odbor PLZ in nanj povabil veterinarja tov. Zavodnika, so spoznali udeleženci načine in možnosti ter sredstva zaštite domačih živali v slučaju plinskega napada sovražnika. Predavanje je bilo zelo zanimivo. Terenska PLZ pripravi še več predavanj o protiletalski zaštiti ljudi, živine in materiala, da bo čimveč stanovalcev na tem terenu seznanjenih z nalogami PLZ v slučaju vojne.

V torek zvečer 23. t.m. je bila zopet poskusna vaja z zatemnitvijo, pri čemer se je ugotovilo, da večina stanovalcev tega terena disciplinirano sledi navodilom odbora PLZ in tudi izvršuje njegova navodila in ukrepe.

Od 20. t.m. dalje je okrog osnovne šole nastala tišina. Otroci so dobili letna sprigvala in se razkropili po domovih. Nekaj jih bo odšlo na letovanja, ostali na si bodo v Studenčnici in Dravi, z delom, igrjo in zabavo krajali čas počinčito.

Osnovna organizacija ZKS Breg je na zadnjem sestanku v navzočnosti nekaj članov

SZDLS obravnavala o posledicah neaktivnega političnega dela nekaterih komunistov in o bodočem delu terenske organizacije SZDLS. Sprejet je bil predlog, da bodo na terenu razna poučna, vzgojna in strokovna predavanja za odrasle in mladino in da bodo na ta predavanja povabljeni predavatelji iz Ptuja pa tudi od drugod. Za medsebojno zblizevanje članstva bodo služile razne proslave in prireditve. Na pogostejših zborih volivcev bodo funkcionarji oblasti redno poročali o delu ljudskega odbora mestne občine ter delu OLO.

Ta teren si bo tudi v bodoče prizadeval biti med najboljšimi na mestnem področju in tudi v okraju tako po samoiniciativnosti, številnosti članstva in politični aktivnosti.

V tekmovanju z Vičavo je Breg le zaoštal v tem, da je brez otroškega vrta in igrišča kot ga imajo na Vičavi. Kljub oviram in težavam je vendarle na Vičavi prodrla želja staršev in otrok, da so otroci in mladina potrebni skupnega igrišča. Breg jih lahko sicer prehit, če bo znal izrabiti vsaj možnosti veslaškega športa in ureditve kopališča na Studenčnici, o čemer je bilo sicer že mnogo govora, le da je ostalo samo pri besedah. Inicijativa pripada v tem mladini. Nekaj lažjih čolnov lahko omeni prvi korak do napredka. Najprej je treba biti skromni, sčasoma pa se lahko Breg postavi z desetimi čolniki, dobrih veslačev, prijetnim otroškim kopališčem ter igriščem.

Na rednem ptujskem svinjskem sejmu v sredo so kupci iz ptujskega okraja, Maribora in drugod zama pričkavali veliko izbiro pitanih prašičev in prašičev do 8 mesecev starosti ter nizke cene. Lepo vreme je zadržalo doma rejce svinj, ki so sicer navadno napolnili sejmišče, neglede na sedanje ugodne cene 160-165 dinarjev po kilogramu žive teže pri mršavcih in pitancih. Kupci niso odkupili niti vseh 3 pripeljanih pitanih prašičev, temveč samo enega po ceni 165 dinarjev za kilogram. Kmetovalci so tokrat pripeljali naj-

To stanje sicer ne pomeni na ptujskem svinjskem trgu v tem letnem času nič posebnega. V jesenskem času je vse drugače. Glede na letošnje dobro letino se upravičeno pričakuje, da bodo jeseni cene zdrknile na 95 dinarjev po kg žive teže in se potem vzpenjale, kakor bosta pač pokazali ponudba in povpraševanje.

Verjetno tudi v jan. 1954 cene ne bo prekorakila 105 dinarjev, kot je bila januarja letos in da bo to zimo dovolj prašičev in to po ugodnih cenah tudi za delavce in nameščence, ki pozimi kolinjajo.

KMETOVALCI, POZOR!

Rigolanje vseh vrst tudi s plugom na žično vlačenje, planiranje in rušenje drevja izvršujemo solidno

OBRTNA PODJETJA OZZ PTUJ

Obveščamo cenjene stranke, da izvršujemo hladno trajno ondulacijo z inozemskimi in domačimi preparati po nižini cen.

Frizerski salon Terpine Rudolf, Ptuj, Slovenski trg šte. 11.

več odojkov — skupno 45 — in tudi po kvaliteti postavljali ceno od 1100 do 2700 din. Kupci so si odbrali 18 najlepših in jih tudi dobro plačali. Za spoznanje večje zanimanje je bilo za prašiče do 8 mesecev starosti, vendar so jih kljub temu od pripeljanih 23 prodali samo polovico. Cena 5000 do 10.000 dinarjev za komad je odražala veliko razliko v njihovi kvaliteti. Ker so kmetovalci vtrajali pri cenah nad povprečjem, niso mogli prodati vseh prašičev.

Od tega spomina dalje je vse izbrisano kot staro pismo, v žepu grdo poveljano. Svet je lep in velik in kesanja za grehe je malo. In če se je kdaj porodil v srcu dvom, ako je to, kar delam pravo, je bil vselej materin obraz pred menoj in sem povesil oči. In morda, da me je spomin nanjo branil globlje. Če bi drugega ne bilo, je dovolj za sina, to je tudi za mater dovolj. Se danes spolnjuje svoje poslanstvo, ko jo molče prosim odpustčanja.

Prvo knjigo Bevkovih »Zbranih spisov« (Pesmi — Krajša proza) je izdala in založila Državna založba Slovenije v 3.500 izvodih s 446 stranmi.

O delu Franceta Bevka je v uvodu knjige med drugim napisano:

»Obsežno pisateljevo delo se je po večini porotalo v neugodnih okoliščinah. Čeprav je bilo kmalu jasno, da bo Bevkovo poklicno orodje pero, mu je stopalo na pot polna nevednosti in ovir; treba je bilo trdnje volje, da je pisatelj ohranil svoj poklic in svojo osebnost, še bolj pa poguma, da si je ohranil svojo svobodo. Saj je bil, če ne edini, vendar najvidnejši slovenski pisatelj nad fašistično Italijo...«

Končna mišlim, da moramo vsi sodelovati pri tem, da se takšne nekulturne ravnanje pri naši mladini čim prej odpravi.

Luka Varvoda

Objave in oglasi

Okvir za šipo sem izgubil od Brega do železniške postaje Hajdina. Najditeja prosim, da ga vrne proti nagradi. Leopold, Hajdina (pri postaji).

Prosim osebo, ki je našla 22. junija na poti Desternik—Ptuj sprigvala na ime Franc Murko iz Loškega vrha šte. 36, da mi jih vrne neglede na to, ali so sprana od dežja ali ne.

Vabimo Murko Jožeta Stefana iz Sel, naj si pride v upravo po legitimacijo OF, ki jo je izgubil.

Vabimo Bučkovič S. Jožeta iz Dolene, naj dvigne pri upravi Ptujke člansko izkaznico LMS.

Vabimo Potočnik Franca Franca iz Placarja pri Ptuj, naj dvigne pri upravi Ptujke denarnico in osebne dokumente.

Mlaščega dečka za prevažanje sledoleđa išče Ziger Julij, slaščičar, Ormož.

Prodajam 600-literski sod. Cena po dogovoru. Naslov v upravi lista

Sprejemmo samostojnega vrtarja za zelenjavo in cvetličarstvo. Plača po dogovoru. LO MO Ptuj

Preklic

Obžalujem in preklicujem nerresnične besede, ki sem jih izrekla v razburjenju proti Mariji Verdenik iz Ptuja, Slomškova šte. 9, Marija Kolarič, Ptuj, Slovenski trg 1.

Podpisana Ana Fajt, gospodinja v Velikem vrhu, preklicujem in obžalujem žalitve, ki sem jih izrekla o Jožetu Podhostniku, posestniku v Velikem vrhu šte. 34, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od sodnega proгона zoper mene. Ana Fajt.

OPOZORILO LO MO PTUJ

Obiranje lipovega cvetja na drevsih v parku in v drugih javnih nasadih je tudi letos strogo prepovedano, ker se s tem poškoduje drevje.

Fotoamaterji!

Nakladno podjetje »Tehnična knjiga« v Beogradu (pošt. pred. 307) je dalo v prodajo knjigo »Fotopriročnik« Franca Hlupiča, ki je potreben vsakemu fotoamaterju. Knjiga ima 144 strani, 60 risb in fotografij ter 40 prilog. Cena knjigi je 200 dinarjev.

Knjige lahko naročijo skupine ali posamezniki. Brez predplačila knjig ne pošiljajo.

Okrajno gledališče Ptuj

Sobota, 27. junija, ob 20. uri: Lope de Vega: »Prebrisana norica«, vesela igra z godbo v treh dejanjih (šestih slikah). Premiera. Režija Peter Malec, sceno — po zamisli ing. arh. V. Molke — izdela Miro Cobeli. V naslovni vlogi gostuje Alenka Svetlova, članica Mestnega gledališča Ljubljana.

Nedelja, 28. junija, ob 15. in 20. uri: Lope de Vega: »Prebrisana norica«. Prva in druga repriza.

Sreda, 1. julija, ob 20. uri: Lope de Vega: »Prebrisana norica«, vesela igra z godbo v treh dejanjih (šestih slikah). Tretja repriza. V naslovni vlogi gostuje Alenka Svetlova, članica Mestnega gledališča Ljubljana. — Zaključek sezone 1952/53.

Prodaja vstopnic pri gledališki blagajni dan pred predstavo in na dan predstave od 15. do 17. ure, ob nedeljah in praznikih od 9. do 11. ure ter eno uro pred predstavo. Rezerviranje vstopnic v gledališki pisarni (telefonska šte. 71) dnevno od 8. do 12. ure, razen ob ponedeljkih.

TEKMA MALEGA ROKOMETA V SOBOTO, 4. JULIA

V soboto, 4. julija t. l. ob 20. uri bo v Ptuj medmestna tekma malega rokometu (haze-na) med reprezentanco Maribora (Branik) in reprezentanco Ptuja (Drava). Tekma bo na živilskem trgu pod reflektorji ob sodelovanju godbe.

V predtekmi v malem rokometu bodo igrala šenske ekipe reprezentance Maribora in Branika.

To bo prva tekma te vrste v Ptuj. Vse kaže, da bo med mladino in odraslimi zanjo veliko zanimanje.

Nova panoga športa je našla tudi v Ptuj svoje pristaše, ki že igrajo tri leta. Skupno z di-laki bo tudi delavska mladina v tej panovi športa našla svoje razvedrilo. Prva tekma te vrste bo ptujskemu prebivalstvu pokazala prednosti te igre in bo dala številnim mladim ljudem pobudo, da se bodo vključili v vrste igralcev — rokometarjev v športnem društvu »Drava«.